

[Formanden]

Forslag til folketingsbeslutning om forbedrede vilkår for kvindeforskningen. (Af Alice Faber (SF), Hanne Andersen (S), Tinning (VS) m.fl. (Beslutningsforslag nr. B 16).

Eksemplarer er omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Arbejdsmarkedsudvalget (24/5 85):

Udtræder: Henning Andersen (KF)

Nyt medl.: Gammelgaard (KF)

Udtræder: Gammelgaard (KF)

Ny stedf.: Henning Andersen (KF)

Arbejdsmarkedsudvalget (24/5 85):

Udtræder: Kofod-Svendsen (KrF)

Nyt medl.: Steffensen (KrF)

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 24/5 85 vedrørende landbrugsloven.

(Redegørelse nr. R 15).

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):**1. Indledning.**

Jordbrugerhvervenes forhold har i de senere år været genstand for en række undersøgelser. Flere af disse undersøgelser har i overvejende grad beskæftiget sig med erhvervenes økonomiske eller finansieringsmæssige forhold. Andre har anlagt bredere synsvinkler.

Denne måde at anskue tingene på har fundet udtryk i min redegørelse til folketinget vedrørende landbrugets økonomiske situation og landbrugspolitikken, der blev afgivet i folketingssamlingen 1983-84. I redegørelsen omtales en række spørgsmål til yderligere overvejelse.

Udviklingen må ses i sammenhæng med flere forskellige forhold, f.eks.:

- Det må forventes, at realpriserne for jordbrugsprodukterne fremover vil falde, især for varer i overskud. Der er derfor en risiko for, at jordbrugets indkomster bliver klemt. Reduktion af omkostningerne og struktur-mæssige forbedringer kan yde bidrag til den nødvendige indkomstmæssige genopretning.

- Strukturudviklingen inden for jordbruget i retning af en stærk specialisering af produktionen og af en koncentration af størstedelen af produktionen, især den animalske, på en begrænset del af bedrifterne rejser store tilpasningsproblemer.
- Jordbruget er af stor betydning for bevarelsen af befolkningsgrundlaget og dermed for økonomisk og social aktivitet i landdistrikterne.
- Den økonomiske og tekniske udvikling og den stigende erkendelse af jordbrugs-erhvervenes samspil med det omgivende miljø stiller øgede krav til driftsledelse og til jordbrugsmæssig praksis.

Det er bl.a. på denne baggrund, at jeg den 4. juli 1984 efter regeringsbeslutning nedsatte en landbokommission, der især skal overveje væsentlige problemer for landbrugets fortsatte udvikling, der ikke er dækket af de seneste års udvalgsarbejde, som f.eks.

- landbrugsloven, herunder hovederhvervs- og uddannelseskraft,
- generationsskiftespørgsmål, inkl. det glidende generationsskifte,
- skatteproblemer, både i relation til muligheder for sikring af øget egenkapital og mere konkret til etablering af et bedre investeringsgrundlag,
- finansieringsmuligheder,
- øget jordfordelingsaktivitet,
- landbrugsplanlægning, herunder sikring af en rimelig balance mellem landbruget og andre behov,
- miljøproblemer både i relation til jorddyrkning og som følge af den voksende specialisering og intensivning i produktionen.

Landbokommissionen har tilrettelagt sit arbejde således, at den allerede har afgivet sin 1. delbetænkning om landbrugsloven.

Det er regeringens hensigt på grundlag bl.a. af kommissionens betænkning at udarbejde forslag til en revision af landbrugsloven, der kan fremsættes i folketinget i begyndelsen af folketingssamlingen 1985-86. Det bemærkes herved, at den treårige aftale mellem 6 af folketingets partier om en lempelse af visse af lovens erhvervsbetingelser udløber med udgangen af indeværende år.

Selv om lovforslag først vil blive fremsat i efteråret 1985, har regeringen med nærværende redegørelse, der bygger på landbokom-

[Landbrugsministeren]

missionens første delbetænkning, ønsket at invitere til en fordomsfri debat om hovedretningsslinierne for landbrugslovens fremtidige udformning.

2. Forenklet erhvervsregulering – retssikkerhed.

I landbokommissionens betænkning omtales i forskellige sammenhænge de administrative vanskeligheder, som den gældende landbrugslov giver anledning til. Omkring halvdelen af alle erhvervser af landbrugsejendomme finder sted på dispensation fra den gældende lovs bestemmelser. Der er opstået et svælg mellem lovens formelle hovedregler og administrativ praksis. Dette medfører, at borgerne i et stort antal tilfælde ikke umiddelbart kan få overblik over deres retsstilling, men må afvente en – undertiden langvarig – administrativ sagsbehandling.

Hertil kommer, at en række af landbrugslovens bestemmelser er komplicerede og vanskeligt forståelige.

Endelig unddrager flere bestemmelser sig reelt systematisk kontrol, ligesom sanktionsbestemmelserne ikke i alle henseender er hensigtsmæssigt formuleret.

De beskrevne forhold giver ud fra et retssikkerhedssynspunkt anledning til alvorlige betænkeligheder.

Uanset hvilke materielle ændringer i landbrugsloven man måtte ønske at gennemføre, bør der i overensstemmelse med landbokommissionens synspunkter lægges vægt på, at loven i teknisk henseende udformes på en sådan måde,

- at dens bestemmelser på enkel og klar måde udtrykker den retstilstand, der ønskes, således at borgeren umiddelbart i loven kan få klarhed over sin retsstilling,
- at området for individuelle skønsprægede afgørelser, der beror på subjektive vurderinger, begrænses mest muligt, og
- at begrænsninger i borgernes dispositionsfrihed kun indføres eller opretholdes, hvis de er velbegrundede og kan bære det administrative apparat, som den enkelte begrænsning forudsætter.

Det bør herudover tilstræbes, at loven kan fungere med mindst mulig offentlig sagsbehandling, med hurtigere og sikrere behandling af tilbageværende enkeltsager, og at der i tilknytning til lovens enkelte regler består

reelle kontrolmuligheder og hensigtsmæssige sanktionsmuligheder.

3. Ændrede målsætninger.

Den gældende landbrugslovs hovedmålsætninger kan stikordsvis sammenfattes i

- værn af jordressourcen,
- udvikling af det selvejede, konkurrence-dygtige heltidsfamiliebrug.

Disse målsætninger, der i overvejende grad er produktionsorienterede, er fortsat væsentlige og centrale elementer i landbrugspolitikken. De er vigtige ud fra beskæftigelses- og valutamæssige synspunkter. De er af betydning for opretholdelsen af økonomiske aktiviteter i landdistrikterne.

Landbokommissionen stiller imidlertid spørgsmålet, om disse målsætninger er udtryk for en for kraftig forenkling, og kommissionen peger på behovet for en udbygning af lovens sigte.

Den stigende erkendelse af jordbrugserhvervenes samspil med det omgivende miljø stiller øgede krav til driftsledelse og jordbrugsmæssig praksis. Dette indebærer, at landbrugslovens formålsbestemmelse må udbygges, således at hensynet til det omgivende miljø indgår i lovens målsætninger.

På det strukturpolitiske område bør det overvejes at udbygge og nuancere den gældende lovs hovedsigte. Landbrugsloven bør fortsat give mulighed for at opretholde og udvikle jordbrugsbedrifter, der kan danne grundlag for ejerens og familiens tilværelse. Loven må – eventuelt i videre omfang end den gældende lov – indeholde de nødvendige tilpasningsmuligheder, således at denne gruppe jordbrugsbedrifter kan udvikle sig i takt med fremtidens krav.

Det må samtidig indgå i overvejelserne om landbrugslovens udformning, at en øget tilgang til jordbrugserhvervene og en opretholdelse af boligerne på jordbrugsbedrifterne kan medvirke til bevarelsen af et befolkningsgrundlag og dermed af økonomisk og social aktivitet i landdistrikterne. Dette hensyn indebærer, at der må stilles spørgsmål ved den gældende lovs principielle reservation af landbrugsjord til heltidsbedrifter ejet af personer med jordbrug som væsentligste erhverv og en egentlig landbrugsuddannelse.

Heltidsbedrifternes antal er faldende, og det må forudses, at størstedelen af produktio-

[Landbrugsministeren]

nen bliver koncentreret på et stadig mindre antal brug. Hensynet til opretholdelsen af en bred variation af bedrifter, herunder heltidsbedrifter med en væsentlig produktion, taler for at give loven et dobbelt sigte i strukturpolitisk henseende:

- fortsat udvikling af de egentlige heltidsbedrifter,
- opretholdelse af et stort antal små og mellemstore (deltids-)bedrifter.

Dette dobbelte sigte indebærer, at det vil være nødvendigt at overveje ændringer i den gældende lovs erhvervs- og strukturpolitiske bestemmelser.

4. Erhvervsbestemmelserne.

Den gældende landbrugslov bygger på en tæt forbindelse mellem erhvervs- og strukturreglerne. De restriktive erhvervsregler er udtryk for et ønske om at kanalisere jord til bedrifter, der drives af egentlige landmænd, med henblik på udviklingen af effektive heltidsbedrifter. Heroverfor står målsætningen om bevarelsen af en bred variation af bedrifter og om sikring af befolkningsgrundlaget i landdistrikterne. Opfyldelsen heraf forudsætter lempelser i landbrugsloven.

De eksisterende begrænsninger i personers adgang til at erhverve jordbrugsbedrifter (og udelukkelsen af selskaber) begrundes bl.a. med, at en begrænsning af køberkredsen til jordbrugsbedrifter vil have en prisdæmpende effekt. Det bemærkes i denne forbindelse, at gældende administrativ praksis reelt indebærer, at en væsentlig videre kreds end forudsat ved 1978-landbrugslovens vedtagelse faktisk har adgang til at erhverve en landbrugsdrift.

Andre faktorer end efterspørgerkredsens størrelse har måske nok så stor indflydelse på prisniveauet for landbrugsejendomme. Som eksempler kan nævnes forventningerne til prisudviklingen for landbrugsprodukter og den generelle samfundsudvikling, herunder navnlig realrentens højde.

Det er i øvrigt fremhævet, at det under de gældende erhvervsregler ikke mindst er de etablerede landmænd, der påvirker prisniveauet i opadgående retning, fordi de i kraft af gældende skatteregler og på grund af marginalomkostningsovervejelser ofte vil kunne betale en højere pris end landmænd i etableringsfasen.

Ved en revision af landbrugsloven kan der være behov for at justere en række af lovens erhvervsbestemmelser. Af særlig interesse er reglerne om bopæl, væsentligste erhverv og uddannelse.

Bopælskravet spiller en befolkningspolitisk rolle i landdistrikterne. Selv om der i landbokommissionen er rejst spørgsmål om bærekraften af visse af de hidtidige begrundelser for kravet, er det regeringens opfattelse, at bopælskravet bør opretholdes og administreres stramt i overensstemmelse med gældende praksis.

Kravet om væsentligste erhverv begrundes ved indførelsen først og fremmest i ønsket om at modvirke prisstigninger på landbrugsjord. Landbokommissionen anfører her til, at reglen om væsentligste erhverv, som administrativ praksis har udviklet sig, næppe har spillet nogen prisdæmpende rolle for mindre bedrifter, hvor der i meget vidt omfang er meddelt dispensation.

En fastholdelse af kravet om væsentligste erhverv på mindre ejendomme er i øvrigt ulogisk, idet ejendommene ikke kan give det fornødne afkast, medmindre de udnyttes meget intensivt med deraf følgende risiko for miljøproblemer. Kravet karakteriseres som administrativt uhensigtsmæssigt.

Det anføres endvidere, at overholdelsen af kravet, der medfører administrative vanskeligheder, reelt unddrager sig kontrol, hvis der ikke sættes meget betydelige ressourcer ind.

På baggrund af landbokommissionens kritik af kravet om væsentligste erhverv er det regeringens opfattelse, at kravet er uhensigtsmæssigt, og at det bør ophæves for alle kategorier af ejendomme.

Kravet om uddannelse som betingelse for erhvervelse af en landbrugsejendom blev indført i 1978-loven. Det kan opfyldes ikke blot ved en egentlig praktisk-teoretisk landbrugsmæssig uddannelse (det grønne bevis m.v.), men også alene ved forskellige former for praktisk arbejde i landbruget. I 1983 lempedes kravet indtil udgangen af 1985 for så vidt angår tidligere ejerskab eller arbejde på landbrugsbedrifter. I visse udformninger er uddannelseskravet nok så meget udtryk for et krav om tilknytning til landbruget som for en egentlig landbrugsmæssig uddannelse.

Der er i landbokommissionen stillet spørgsmål ved, om hovedbegrundelserne for uddannelseskravet har tilstrækkelig bære-

[Landbrugsministeren]

kraft, og kommissionen har drøftet, i hvilket omfang uddannelseskra­vet bør opretholdes.

Landbokommissionen lægger vægt på en fortsat udbygning af de eksisterende jordbrugsuddannelser. Regeringen er enig i kommissionens synspunkter på dette punkt, ligesom regeringen er enig i at fastholde kravet om uddannelse (grønt bevis eller tilsvarende) som forudsætning for tildeling af støtte, f.eks. efter yngre jordbruger-ordningen eller efter den kommende bedriftsforbedringsordning, der vil afløse moderniseringsloven.

Med hensyn til spørgsmålet om opretholdelse af uddannelseskra­vet som erhvervsbet­ingelse er der i landbokommissionen enighed om, at kravet kan bortfalde for mindre bedrifter. Landbokommissionen tager dog ikke endelig stilling til den nærmere afgrænsning af disse bedrifter. Herudover rejser betænkningen spørgsmål om bortfald af uddannelseskra­vet også ved større bedrifter, herunder heltidsbedrifter.

Regeringen finder, at en lempelse af det gældende uddannelseskra­v bør indgå i overvejelserne om en revision af landbrugsloven. Ved kravets udformning bør under alle om­stændigheder tilsigtes en forenkling af de gældende krav og af de ejendoms­kategorier (bæredygtig, reel ejendom, ejendom af uhen­sigtmæssig størrelse), der anvendes i admini­strativ praksis.

5. Selskaber.

Med hensyn til spørgsmålet om selskabers adgang til at erhverve landbrugsejendomme peges der traditionelt på, at selskabsformen har betydning i skattemæssig henseende, i forbindelse med generationsskifte og for finansieringen af jordbrugserhvervene. De gæl­dende restriktioner vedrørende selskabers mulighed for at erhverve en landbrugsejen­dom går i det store og hele tilbage til 1950'erne, og en væsentlig liberalisering af de gældende regler synes ikke af landbokom­missionen at blive betragtet som et centralt punkt i en revision af landbrugsloven.

Det fremføres ganske vist ofte, at de gæl­dende regler om selskabserhvervelser stiller jordbrugerne dårligere end udøverne af andre erhverv, som har adgang til at fungere i selskabsform. Denne betragtning er som regel knyttet til skattemæssige overvejelser, og spørgsmålet er derfor, om der ikke er tale om

et problem, som snarere bør løses i skatte­lov­givningen end i landbrugsloven.

Landbokommissionen peger på forskellige mulige udformninger af reglerne om sel­skaberhvervelse. Den omtaler muligheden af en begrænset lempelse af de gældende regler, således at der gives jordbrugere adgang til at eje og drive en landbrugsejendom i selskabs­form inden for snævre grænser, og af en op­retholdelse af de gældende regler.

Landbokommissionen har således overvej­et selskabsregler, der vil kunne finde anvendelse for alle landbrugsejendomme. En anden synsvinkel kunne være at overveje, om en adgang til selskaberhvervelse kunne løse de særlige problemer, som består for visse typer landbrugsejendomme, især de større ejendomme, hvortil der er knyttet særlig om­kostningstyngende kulturværdier.

Med hensyn til de såkaldte driftsselskaber, der i de seneste år synes at have opnået en vis udbredelse, anfører landbokommissionen, at der er tale om en konstruktion, som kun antages at have interesse for velkonsolide­de landbrugere med høj skatteevne. Landbo­kommissionen finder, at der på grundlag af hidtidige erfaringer ikke er behov for at gribe ind over for denne driftsform, der næppe vil få stor udbredelse. Kommissionen har i øv­rigt lagt vægt på, at driftsselskaber ikke uden tilladelse kan forpagte landbrugsjord.

6. Andelsbrug.

I forbindelse med overvejelserne om sel­skaber i jordbruget har landbokommissionen specielt overvejet den særlige ejerform, der betegnes som andelsbrug.

Der har gennem de senere år været ad­gang til på grundlag af dispensation fra erhvervsreglerne at etablere andelsbrug. Regeringen er imidlertid enig med landbo­kommissionen i, at det vil være hensigtsmæs­sig at søge gennemført en forenkling af reg­lerne i landbrugsloven, således at andelsbrug i videst muligt omfang kan erhverve en land­brugsejendom direkte på grundlag af lovens regler og ikke gennem dispensation.

7. Drift og struktur.

Det er et grundlæggende princip i land­brugsloven, at landbrugsjorderne skal under­gives en jordbrugsmæssig udnyttelse i det omfang, de er egnede til dyrkning.

[Landbrugsministeren]

Den forventede tendens til faldende realpriser for landbrugsproduktionen medfører behov for at tænke i nye baner og for at være åben over for udviklingen af nye produktioner knyttet til jorden. Dette taler for en åben holdning til indholdet af begrebet jordbrugsmæssig udnyttelse, således at begrebet kan tilpasses udviklingen. Det bemærkes i denne sammenhæng, at omfanget af jorder, der er uegnet til dyrkning, eller som ikke er egnet til intensiv drift, vil variere med konjunkturerne i jordbrugserhvervene. Det er ønskeligt, at landbrugsloven ikke lægger hindringer i vejen for erhvervmæssige aktiviteter, der er naturligt forbundet med jorden.

Landbokommissionen har især drøftet de gældende skovplantningsregler. Kommissionen kritiserer reglerne, der skønnes at give for snævre muligheder for tilplantning. Det vil indgå i regeringens overvejelser om revisionen af landbrugsloven, at landbokommissionen anser skovplantning for at være en naturlig jordbrugsmæssig aktivitet, der kan ligestilles med andre jordbrugsmæssige aktiviteter. Kommissionens forslag om bortfald af de gældende skovplantningsbegrænsninger må ses som udtryk for et ønske om at give jordbrugerne yderligere valgmuligheder med hensyn til produktionssammensætningen på den enkelte ejendom. Der må dog også tages andre hensyn, herunder landskabelige, miljømæssige eller planlægningsmæssige, der kan tale for visse indskrænkninger i tilplantningsadgangen.

Med hensyn til jordbrugsbedrifternes struktur finder regeringen, at der er grund til at fremhæve spørgsmålet om bedrifternes arrondering. Dansk jordbrug har tilbage til udskiftningen været karakteriseret ved en europæisk sammenhæng god arrondering, der har givet jordbruget et godt konkurrence-mæssigt udgangspunkt. Landbokommissionen finder det væsentligt at sikre, at den igangværende strukturudvikling ikke medfører en yderligere forringelse af arronderingen.

Landbrugsloven kan lægge visse rammer for bestræbelserne for at forbedre arronderingen. Rammerne må udfyldes i administrativ praksis, der kan overvejes i forbindelse med en lovrevision. Der er herudover behov for at overveje jordfordelingspolitikken yderligere, og landbokommissionen har da også

til hensigt at arbejde videre med dette spørgsmål.

Landbokommissionen har i sine strukturpolitiske overvejelser berørt en række regler i landbrugsloven, der må ses i sammenhæng. Det drejer sig om reglerne om antal ejendomme, der kan ejes og samdrives, om den maksimale afstand mellem sådanne ejendomme, om sammenlægningsgrænsen, der udgør 75 ha, og om samdriftsgrænsen, der, hvis der er tale om mere end 2 ejendomme, udgør 100 ha.

Landbokommissionens flertal peger på forskellige punkter på lempelser inden for dette regelkompleks, navnlig således, at arealgrænserne forhøjes. Det foreslås, at sammenlægningsgrænsen på 75 ha forhøjes til 100 ha. Det foreslås endvidere, at den gældende samdriftsgrænse på 100 ha i tilfælde af samdrift af mere end 2 ejendomme forhøjes til f.eks. 200 ha. Det bemærkes herved, at denne forhøjelse reelt kun har betydning i forpagtningstilfælde. Herudover peger kommissionen på visse tekniske justeringer af samdrifts- og forpagtningsreglerne.

Ved vurderingen af kommissionens strukturpolitiske forslag bør der tages hensyn til, at det fortsat må være en målsætning i dansk jordbrugspolitik at bevare en kerne af konkurrencedygtige heltidsproduktionsbedrifter, der kan sikre eksistensgrundlaget for en familie. Såvel den økonomiske udvikling som den stigende erkendelse af sammenhængen mellem jordbrugsvirksomhed og det omgivende miljø kan stille krav til en fortsat udbygning af den enkelte bedrifts produktionsgrundlag. På denne baggrund kan det overvejes, om de gældende arealgrænser bør forøges noget.

Over for hensynet til heltidsbedrifterne står ganske vist hensynet til opretholdelsen af en bred variation af jordbrugsbedrifter. Dette sidste hensyn vil dog kunne imødekommes gennem de foreslåede udvidelser af køberkredsen, der vil kunne efterspørge og derved opretholde et antal bedrifter, der uden denne udvidelse kunne være blevet nedlagt. Samtidig foreslår landbokommissionen, at de gældende regler om udstykning til bunds af landbrugsejendomme, der ikke skønnes egnet til opretholdelse som selvstændige bedrifter, afløses af en mulighed for at nedbringe en landbrugsejendom til en størrelse, der efter

[Landbrugsministeren]

de gældende regler anses for uhensigtsmæssige.

8. Landbrug og miljø.

Landbokommissionen har i 1. delbetænkning anbefalet en udbygning af landbrugslovens målsætning, således at loven ud over at værne dyrkningsjorderne også kan medvirke til at sikre, at der tages hensyn til det omgivende miljø ved en forsvarlig udnyttelse af jordbrugsmæssige arealressourcer.

På baggrund af udviklingen på miljøområdet i dag er der behov for i en landbrugspolitisk sammenhæng at nyvurdere den produktionsmæssigt orienterede udnyttelse af det åbne lands arealressourcer.

Landbruget har siden anden verdenskrig gennemgået en rivende udvikling, som har medført en kraftig specialisering bort fra en alsidig driftsform i retning af brug med ensidig vegetabilsk eller animalsk produktion. De miljømæssige problemer, der rejser sig i kølvandet af denne udvikling i jordbrugets primærproduktion, kan sammenfattes i nogle koncentrationsproblemer: større indsats af produktionsfaktorer pr. arealenhed (gødning, sprøjtemidler etc.) og for husdyrenes vedkommende flere dyr pr. m² staldplads, anvendelse af nye fodertyper etc.

Landbokommissionen fremhæver betydningen af, at der sker en samordning af landbrugs- og miljøpolitikken, at der i landbrugspolitikken tages hensyn til det omgivende miljø og de landskabelige værdier. Tilsvarende tages der i miljøpolitikken hensyn til jordbrugerhvervenes produktionsgrundlag og den internationale konkurrencesituation. Landbrugslovgivningen bør sideløbende med lovgivningen på miljøområdet bidrage til en harmonisk udvikling i landbrugets primærproduktion under hensyntagen til de miljømæssige forhold.

Netop spørgsmålet om en bedre samordning af landbrugs- og miljøinteresserne er centralt i bestræbelserne på at opnå den for samfundet og landbrugerhvervet bedst mulige løsning.

Det vil være alt for dyrt for samfundet og ikke holdbart i det lange løb at bygge varetægelsen af miljøinteresserne i landbruget alene på forbud og påbud. En samordning med landbrugslovgivningen udgør et alternativt supplement på lang sigt. Dette skal ses på

baggrund af, at der fortsat må forventes at ske en stærk udvikling i dyrkningssystemerne på det tekniske og biologiske område, som vil øge behovet for at tage langsigtede hensyn til landbrugsjordens bevarelse og det omgivende miljø. Det er både i landbrugets og samfundets interesse at sikre, at udnyttelsen af landbrugsarealerne sker på en sådan måde, at de grundlæggende biologiske processer og økologiske systemer ikke skades, samt at der sikres en vedvarende bæredygtig udnyttelse af landbrugsarealet og de tilgrænsende økosystemer.

Disse forhold aktualiserer behovet for, at helhedsorienterede målsætninger bringes i anvendelse på landbrugsområdet i relation til miljøforholdene.

Et centralt element i denne sammenhæng vil være en udbygning af jordbrugsforskningen og af den løbende rådgivning og vejledning for den praktiske landbrugsdrift for at sikre bedre balance imellem de miljømæssige og produktionsmæssige interesser. I relation til landbrugspolitikken vil der her være tale om en ændret holdning, idet landbruget hidtil inden for ret vide rammer har kunnet tilrettelægge produktionen gennem indførelse af ny teknologi, anvendelse af forskningsresultater m.v. med henblik på at opnå en i økonomisk henseende optimal produktion.

På denne baggrund bør landbrugsloven som en væsentlig reguleringsramme for anvendelsen og udnyttelsen af de landbrugspligtige arealer udbygges med en konkretisering af landbrugslovens formålsbestemmelse, således at man ved administrationen af lovens bestemmelser ud over at værne dyrkningsjorderne også skal understrege hensynet til det omgivende miljø.

Landbrugsloven og dens administration må fungere i en afbalanceret sammenhæng med lovgivningen på miljøområdet. Samtidig må administrationen af miljøloven som hidtil ske ud fra en afvejning mellem på den ene side forureningens omfang og på den anden side den samfundsmæssige nytte af landbruget og omkostningerne ved forureningsbekæmpelsen. Administration må ske som en helhed, hvori indgår dels bindende regler i form af cirkulærer og bekendtgørelser, dels vejledninger og informationer, således at der sker en passende afvejning mellem regler og rådgivning.

[Landbrugsministeren]

9. Afsluttende bemærkninger.

Det er sigtet med denne redegørelse at lægge op til en fordomsfri debat om en lovgivning, der har en central plads i jordbrugserhvervene. I redegørelsen er kun visse hovedpunkter i landbrugsloven taget op. Det siger sig selv, at en række andre punkter i landbrugsloven vil indgå i regeringens overvejelser om lovens revision. Det har imidlertid været ønsket at søge den debat, der indbydes til med redegørelsen, og som skal gå forud for udarbejdelsen af et egentligt lovforslag, koncentreret om visse hovedretningslinier for lovforslaget.

Det er regeringens håb, at der i overensstemmelse med traditionen kan samles bred politisk enighed om en revision af loven.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 28. maj kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Samtidig med, at jeg ønsker medlemmerne en god pinse, hæver jeg mødet.

Mødet hævet kl. 15.39
